

નિચેની લીટીવાળા ભાગથી કાપીને 'બારકોડવાળું' ફક્ત આ એક જ પૃષ્ઠ, પાત્રક - A તથા પાત્રક - B જોડે ભૂલ્યા વગર પરત મોકલવું.

પૂર્વ કસોટી : સત્સંગ પ્રાણ ખંડ - ૨ : પ્રશ્નપત્ર - ૨

કુલ ગુણ : ૧૦૦

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૮)	
	૨ (૬)	
	૩ (૬)	
	૪ (૧૦)	
	૫ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)

વર્ગસ્થપરવાઈઝની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહિ.

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૬ (૧૨)	
	૭ (૮)	
	૮ (૧૨)	
	૯ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૦ (૪)	
	૧૧ (૬)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૪)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)

ચેકરનું નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના

૧. પરીક્ષાર્થી સત્સંગ પ્રારંભ થી સત્સંગ પ્રાજ્ઞ-૩ સુધીની ક્રમશઃ દરેક પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી જ આગળની પરીક્ષા આપી શકશે.
૨. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષાના મુખ્ય દિવસે પરીક્ષાર્થીના નામવાળું મુખ્ય પૃષ્ઠ પરીક્ષા કાર્યાલય દ્વારા પ્રિન્ટ કરીને મોકલવામાં આવે છે. તે મુજબ જ પરીક્ષાર્થીએ પરીક્ષાની શ્રેણી (દા.ત. પ્રારંભ, પ્રવેશ, પરિચય વગેરે) તથા માધ્યમ (ગુજરાતી, હિન્દી, English)માં પરીક્ષા આપવાની રહેશે. તેમાં કોઈપણ જાતનો ફેરફાર કરીને આપેલ પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૩. પરીક્ષાર્થીએ પૂર્વકસોટીના પ્રશ્નપત્રની શ્રેણી (પ્રારંભ, પરિચય, પ્રાજ્ઞ-૧ ફક્ત પહેલું....) તથા પરીક્ષાના માધ્યમ (ગુજરાતી, હિન્દી, English) મુજબ જ મુખ્ય પરીક્ષા આપવાની રહેશે. પૂર્વકસોટીની માહિતી મુજબ પરીક્ષા કેન્દ્રના મુખ્ય પરીક્ષા કાર્યકરને અંતિમ યાદી (Final List) મોકલવામાં આવે છે તે મુજબ જ મુખ્ય પરીક્ષા દિવસે પરીક્ષા આપવાની રહેશે. અંતિમ યાદી(Final List)ની વિગતથી જુદી પડતી વિગતવાળી આપેલી પરીક્ષા રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તેવી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહીં.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થીએ પોતાના નામવાળી જવાબવહી લઈ તથા તેમાં માંગેલી અન્ય વિગત (જન્મ તારીખ, અભ્યાસ) ભરીને મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર વર્ગ સુપરવાઈઝરની સહી પરીક્ષાર્થીએ ભૂલ્યા વગર કરાવી લેવી. વર્ગ સુપરવાઈઝરની સહી વગરની જવાબવહી રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તે તપાસવામાં આવશે નહીં.
૫. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી કે કાળી શાહીવાળી પેનથી જ ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહિ.
૬. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળી જવાબવહી રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તે તપાસવામાં આવશે નહીં.
૭. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૮. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે ‘લહિયા’, ‘સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર’ કે ‘અન્ય વ્યક્તિ’ દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે.
૯. સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદને અગાઉથી જણાવ્યા વગર રજીસ્ટર્ડ થયેલ પરીક્ષા કેન્દ્રના બદલે અન્ય પરીક્ષા કેન્દ્રમાંથી આપેલી પરીક્ષા રદ (કેન્સલ) ગણાશે અને તેવી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહીં.
૧૦. સત્સંગ પ્રવેશ, પરિચય, પ્રવીણ તથા સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડના બંને પ્રશ્નપત્રમાં રજીસ્ટર્ડ થયેલા પરીક્ષાર્થીઓએ બંને પ્રશ્નપત્રની પરીક્ષા આપવી ફરજિયાત છે. કોઈપણ એક જ પ્રશ્નપત્રની આપેલી પરીક્ષાની જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિ.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર તપાસવામાં આવશે નહિ.
૧૨. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમિયાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ પરીક્ષા સંબંધી કોઈપણ પ્રકારનું સાહિત્ય, મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.
૧૩. પ્રાજ્ઞ પરીક્ષાનું ફોર્મ ભરતાં પહેલાં નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખવા.
  - પરીક્ષાર્થી એક જ વર્ષે બંને પ્રશ્નપત્ર આપી શકે છે અથવા પહેલાં વર્ષે પહેલું પ્રશ્નપત્ર અને બીજા વર્ષે બીજું પ્રશ્નપત્ર આપી શકે છે. પહેલાં પ્રશ્નપત્રમાં ઉત્તિર્ણ (પાસ) થયા બાદ જ બીજું પ્રશ્નપત્ર આપી શકાય છે. પ્રાજ્ઞ પરીક્ષામાં ફક્ત પહેલું પ્રશ્નપત્ર અથવા ફક્ત બીજું પ્રશ્નપત્ર આપનારે પાસ થવા માટે તે પેપરમાં ૪૫ ગુણ મેળવવા ફરજિયાત છે.
  - જે પરીક્ષાર્થીએ પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્રમાં રજીસ્ટ્રેશન કરાવેલ હોય અને તે પરીક્ષાર્થી કોઈપણ એક પ્રશ્નપત્ર જ આપે અને બીજા પ્રશ્નપત્રમાં ગેરહાજર રહે તો એક જ પ્રશ્નપત્રની આપેલી જવાબવહી તપાસવામાં આવશે નહિ. જે પરીક્ષાર્થીએ પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્ર આપ્યાં હોય તેણે પાસ થવા ૮૦ ગુણ મેળવવા પડશે.
  - પ્રાજ્ઞ પરીક્ષા આપતા પરીક્ષાર્થીઓ ખાસ ધ્યાન રાખે કે જે પરીક્ષાર્થીઓ અલગ અલગ વર્ષે પ્રશ્નપત્ર પહેલું અને બીજું આપે છે તેઓએ પ્રથમ પ્રશ્નપત્ર ૪૫ કે તેથી વધુ ગુણ પાસ કર્યા પછી બીજું પ્રશ્નપત્ર વધુમાં વધુ એક જ વર્ષના વિરામ બાદ આપવાનું રહેશે. એકથી વધુ વર્ષની ગેરહાજરી બાદ આપેલું બીજું પ્રશ્નપત્ર માન્ય ગણાશે નહિ. તે પરીક્ષાર્થીએ ફરીથી પ્રાજ્ઞનું પ્રશ્નપત્ર એક અથવા બંને પેપર આપવાના રહેશે.
  - પ્રાજ્ઞ પરીક્ષાના પારિતોષિક વિજેતાની યાદીમાં આવતા પરીક્ષાર્થીઓ પૈકી જેમણે પ્રાજ્ઞના બંને પ્રશ્નપત્ર સાથે એક જ વર્ષે આપ્યા હોય તેમને ૧૦ ટકા ગુણ પ્રશસ્તિરૂપે મળશે અને તેવી રીતે પરીક્ષાર્થી ઈનામ માટે યોગ્ય ગણાશે.
  - નોંધ :- જે પરીક્ષાર્થીઓએ ભારતની પ્રવીણ પરીક્ષા પાસ કરી છે તેવા જ પરીક્ષાર્થીઓ પ્રાજ્ઞ-૧ પરીક્ષા આપી શકશે.
૧૪. અયોગ્ય રજીસ્ટ્રેશન !!! પરિણામ મળશે નહિ !!!

વિભાગ - ૧ : બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન - દ્વિતીય આવૃત્તિ, ફેબ્રુઆરી - ૨૦૧૨

પ્ર. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. ભગવાનને સર્વકર્તા સમજવાથી લાભ

(૧) ☐ કલ્યાણનું પરમ કારણ છે.

(૨) ☐ દ્વન્દ્વોમાં હારવાનો ઉપાય છે.

(૩) ☐ રાજીપાનું સાધન છે.

(૪) ☐ સ્નેહની પ્રાપ્તિ છે.

૨. પરબ્રહ્મ : સર્વ સુખસાગર

(૧) ☐ પંચવિષયનાં સુખ ભગવાનની મૂર્તિનાં સુખ આગળ તુચ્છ થઈ જાય છે.

(૨) ☐ સર્વસુખમય મૂર્તિ તો સંત જ છે.

(૩) ☐ ભગવાનના સ્વરૂપમાં સર્વ સુખ ભેળાં રહ્યાં છે.

(૪) ☐ તેઓ તો સર્વ ભોગમાત્રના રાશિ છે.

૩. પરબ્રહ્મના પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપની અનિવાર્યતા

(૧) ☐ પ્રત્યક્ષ ભગવાનના સંબંધથી જ નિરાંતભાવને પમાય.

(૨) ☐ પ્રત્યક્ષ ભગવાનનું જ્ઞાન એ જ ખરું જ્ઞાન છે.

(૩) ☐ પ્રત્યક્ષ સંતની ભક્તિ એ જ ખરી ભક્તિ છે.

(૪) ☐ પ્રત્યક્ષ ભગવાનનાં ચરિત્રોનાં ચિંતનથી જ મુક્તિ થાય છે.

૪. જીવ : ભિન્ન તત્ત્વ

(૧) ☐ આ દેહને તો પોતાનું સ્વરૂપ જ માનવું.

(૨) ☐ હું આત્મા છું, તે મારે વિશે ઈન્દ્રિયો-અંતઃકરણનો સંબંધ નથી.

(૩) ☐ પોતાને દેહથી પૃથક્ જે જીવાત્મા તે રૂપે નથી માનતો ને દેહ રૂપે માને છે.

(૪) ☐ જ્યાં સુધી દેહને પોતાનું સ્વરૂપ નથી માનતો, ત્યાં સુધી તેની સર્વ સમજણ વૃથા છે.

પ્ર. ૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૬]

૧. અક્ષરાત્મક પુરુષ મૂળપ્રકૃતિને પ્રેરે છે ત્યારે માયા શેમાંથી ચલિત થાય છે ?

.....

૨. શ્રીજીમહારાજના મતે જ્ઞાનમાર્ગ કેવી રીતે સમજવો જોઈએ ?

૩. સ્વામીની વાતો ૬/૨૫૭ પ્રમાણે ક્યારે મજકૂર મળ્યું કહેવાય ?

૪. પરબ્રહ્મનો યથાર્થ નિશ્ચય કોના થકી થઈ શકે ?

૫. વચનામૃત વર. ૧૨ પ્રમાણે ભગવાનનો અભાવ આવે તો કેવો જીવ કેવો થઈ જાય છે ?

૬. ભગવાન જ્યારે પૃથ્વીને વિશે પ્રત્યક્ષ ન હોય ત્યારે જીવનું કલ્યાણ કેવી રીતે થાય છે ?

પ્ર. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૬]

ઉદાહરણ :- “બ્રહ્મરૂપ થકો પ્રત્યક્ષ ભગવાનની ભક્તિ ચંદન, પુષ્પ, શ્રવણ મનનાદિકે કરીને કરે.” (લોયા - ૭)

ઉત્તર :- બ્રહ્મરૂપ થઈને પરબ્રહ્મની ભક્તિ - ઉપાસના કરવાનો આદેશ.

૧. “એવા અતિ સમર્થ જે ભગવાન તે પોતે અક્ષરમાં પ્રવેશ કરીને અક્ષર રૂપે થાય છે.”

.....

૨. “મારા જનને અંતકાળે, જરૂર તેડવા આવવું; બિરુદ મારું એ ન બદલે, તે સર્વે જનને જણાવવું.”

૩. “જીવનું જ્ઞાતૃત્વ, કર્તૃત્વ અને ભોક્તૃત્વ સ્વતંત્રપણે સ્વાધીન નથી, પરંતુ પરમાત્માને આધીન છે.”

૪. “નિશ્ચયની વાર્તા અટપટી છે, માટે કહેતાં બીક લાગે છે.”

૫. “એવા અક્ષરધામ સ્વામિ મૂળ તો, ગુણાતીતાનંદ છે.”

૬. “તે સર્વ ગુણસંપન્ન હોવા છતાં તેના સર્વે ગુણ દોષરૂપ થઈ જાય છે.”

૨. ‘પરબ્રહ્મના સ્વરૂપને સમજવાની અનિવાર્યતા’

વિભાગ - ૨ : બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર - દસમી આવૃત્તિ, જુલાઈ - ૨૦૧૧

પ્ર. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]

૧. સંપ્રદાયની મહાન વ્યક્તિઓ પર ભગતજી મહારાજનો પ્રભાવ (‘ઝીણાભાઈ રાઠોડ’ થી ‘એ તો મારો કોડીલો લાલ છે’ સુધીના ૪ પ્રસંગો)
૨. ભગતજીનું ગુરુમુખી જીવન (‘પ્રાગજી ! તું જૂનાગઢ જજે’ થી ‘યોગની પરાકાષ્ઠા’ સુધીના ૪ પ્રસંગો)
૩. ભગતજી મહારાજની બ્રાહ્મી સ્થિતિનો સહવાસીઓને થયેલો અનુભવ (‘નવી હવેલીના કામમાં’ થી ‘ભગતજી થકી મૂળ અક્ષરબ્રહ્મનો નિશ્ચય’ સુધીના ૪ પ્રસંગો)

[illegible]

પ્ર. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.

(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા)

[૮]

૧. પેટલાદમાં મુસ્લિમ જમાદારને ભગતજીએ કરેલો જ્ઞાનોપદેશ

૨. ભગતજી મહારાજની ગુણાતીત સ્થિતિ ('ચાર પ્રકારના મોટા પુરુષ' થી 'વંથળીના દેવજીભાઈને નિશ્ચય' સુધીના જ પ્રસંગો)

૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની શિષ્યવત્સલતા

('સોરઠના હરિભક્તોનો સ્વામી પ્રત્યેનો પ્રેમ' થી 'આણે કેનો બાપ માર્યો છે ?' સુધીના જ પ્રસંગો)

( ) પ્રસંગ - ૧ : .....

.....

.....

.....

.....

પ્રસંગ - ૨ : .....

.....

.....

.....

પ્ર. ૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.

(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું)

[૧૨]

૧. માના ભગત ભગતજીના ગુણ ગાય છે.

૨. હું તો ભગવાનનો ટેડેલ છું.

૩. એના હૃદયમાં ભગવાન નથી ?

૪. જૂનાગઢ આવો તો બ્રહ્મરૂપ કરી મેલું.

૫. સત્પુરુષનો હેડો.

( ) પ્રસંગ : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :- .....

.....

.....

.....

પ્ર. ૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો.

[૮]

૧. કેશવપ્રસાદજી મહારાજ

૨. આચાર્યશ્રી વિહારીલાલજી મહારાજ ('ચીજો ખાધી હોય તે સંભારવી' થી 'એકાંતિક કોને કહેવા ?' સુધીના જ પ્રસંગો)

( ) પ્રસંગો : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

વિભાગ - ૩ : સ્વામીની વાતો - વીસમી આવૃત્તિ, સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૩

પ્ર. ૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૪]

૧. અધર્મ સર્ગનો પ્રવેશ ક્યારે થાય છે ?

.....

.....

૨. કોની બુદ્ધિ ભેદાતી નથી ?

૩. ગાયોમાં કોણ બંધાયું ?

૪. મોટા સદ્ગુરુ પણ શું જાણી શક્યા નથી ?

પ્ર. ૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં)

[૬]

૧. સ્વામીએ મહારાજને ક્યા ચાર પ્રશ્ન પુછાવ્યા ? અને પછી શું કરવાથી જીવ બ્રહ્મરૂપ થઈ જાય છે ?

૨. જ્યાં સુધી અજ્ઞાન છે ત્યાં સુધી શેમાં સુખ મનાય છે ? કોની જેમ ?

૩. 'વિષયે કરીને જીવ સોરાઈ જાય છે' તે વાત સ્વામી શી રીતે સમજાવે છે ?

( ) .....

.....

.....

.....

.....

.....

પ્ર. ૧૨ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં)

[૬]

૧. એક રામ નામ બોલવા ન શીખ્યો તો શીખ્યો સર્વે ગયો ધુરમેં.
૨. વાંદરાનું આળું.
૩. ગોલોકમાં રાધિકાજીએ શ્રીદામા સાથે વઢવેડ કરી.

( ) દૃષ્ટાંત : .....

.....

.....

.....

.....

સિદ્ધાંત : .....

.....

.....

.....

પ્ર. ૧૩ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં)

[૪]

૧. આળસ એ જીવતા માણસની કબર છે.
૨. એવાને સંગેથી અક્ષરધામે જવાય રે, બીજાને સંગે તો સુખ ન પામે, દુઃખ હોય ભરપૂર રે.
૩. લોજમાં નીલકંઠવર્ણીએ બાઈ-ભાઈની સભા નોંખી કરી.
૪. આંબાશેઠને મહારાજના ચરિત્રમાં મનુષ્યભાવ આવ્યો.

( ) પ્રમાણ :- .....

.....

.....

.....

સમજૂતી :- .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* * *

૧૩ અગત્યની જાહેરાત તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની નીચે દર્શાવેલી website - link પરથી જૂનાં વર્ષોના પ્રશ્નપત્રો તથા તેના ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

<http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>